

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE VIJZEL EN DE STAMPER

Naar een verhaal uit de Decameron van Giovanni Boccaccio

Bewerkt door

DIRK DOBBELEERS

1880

Wagènspeel

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1990

(N° 1235)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:
I.B.V.A. "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

Wettelijk Depot D/1990/220/13
ISBN 90-385-0013-0

© 1990 Toneelfonds J. Janssens/Dirk Dobbeleers

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Naar een verhaal uit de Decameron van Giovanni Boccaccio, bewerkt door Dirk Dobbeleers.

De Decameron is een verzameling van 100 verhalen, die in een tijdsbestek van 10 dagen werden verteld door drie jongemannen en zeven meisjes. Deze jongelui waren tengevolge van de pest, die Florence in 1348 teisterde, de stad ontvlucht en hadden zich op een bekoorlijke plek in de heuvels eromheen teruggetrokken. Daar vertelden zij elkaar de 100 gevarieerde verhalen die de Decameron vormen.

Dit wagenspel moet dan ook gesitueerd worden in het veertiende eeuwse Italië. Daarom zijn de namen niet veranderd. Ook de voor ons niet zo alledaagse voorwerpen als een stamper en een vijzel heb ik niet gewijzigd om het Middeleeuwse karakter te bewaren. Het gedrag van de monnik en het ten tonele voeren van de bedelaar als verteller willen een beeld ophangen van de toenmalige maatschappij en het daarbijhorende standenverschil.

Een tafel als decorelement volstaat. Een (namaak)plant komt ook van pas omdat een aantal acteurs zich al eens op een scène moeten verbergen.

In dit wagenspel dat ongeveer 20 minuten duurt, spelen mee:

Belcolore: een mooie vrouw, de echtgenote van Pietro del Mazzo

Pietro del Mazzo: een hard werkende boer, goedgezind

Broeder Gilberto: een monnik die regelmatig de vrouwen in de omgeving van het klooster met een bezoek vereert

Alberto: een dienaar van broeder Gilberto, knapt de vuile werkjes op

De bedelaar: hij fungeert als een soort verteller

BEDELAAR: *(komt op vanuit het publiek, hij doet alsof hij blind is)* Een aalmoes! Heb medelijden met een arme blinde! Ik verga van de honger. Mijn ouders hebben me al jaren verstoten. Een aalmoes! *(een beetje verder doet hij alsof hij kreupel is)* Een aalmoes, alsjeblijft. Heb medelijden met een arme kreupele! Ik heb al drie dagen niets meer gegeten. Laat me toch niet doodgaan. God zal u later belonen. *(op die manier bereikt hij het podium)* Bedankt voor jullie geschenken, ik zal aan de Heer vragen om jullie te gedenken. Het is nog te vroeg om te gaan drinken en om al naar de drank te stinken. Daarom zal ik jullie een verhaal vertellen, geloof me: het zal kunnen tellen. Het komt uit de verzameling van Decameron, Het gaat wel over een klooster, maar niet over een non. Ik zal spreken over een sluwe monnik en een mooie vrouw, en het zal gaan over liefde, maar niet over trouw. Let goed op: misschien kan je er nog iets van leren, vooral zij die denken, dat anderen, hun vrouw begeren! *(op dat moment komt de monnik op. Hij botst als het ware tegen de bedelaar)*

MONNIK: Scheer je weg, vieze bedrieger. Welk nummertje heb je vandaag weer opgevoerd? Dat van de blinde, dat van de kreupele of beide?

BEDELAAR: Jij hebt altijd genoeg te eten, maar ik heb al drie dagen niet meer ontbeten.

MONNIK: Wat wil je: je geeft al je geld uit aan wijn. *(de bedelaar haalt alleen even de schouders op en zet zich ergens opzij)* *(tijdens dit gesprek is Belcolore opgekomen. Zij staat aan een tafeltje, dat de woonkamer moet voorstellen, te werken met stamper en vijzel)*

MONNIK: *(als hij Belcolore ziet, maakt hij haar het hof)* Wat zie je er vandaag weer stralend uit, mijn frisse lentebloem.

BELCOLORE: Maar broeder Gilberto, dat zijn toch geen woorden voor een geestelijke. En het is trouwens al de derde keer dat je deze week langskomt. Welke smoes heb je nu weer bedacht?

MONNIK: Ik wilde je dit geschenk geven omdat je me steeds zo gastvrij ontvangt. Het is zeer kostbaar. *(hij toont haar een stompje kaars)*

BELCOLORE: Dat wil ik wel geloven. (*minachtend*) Het ziet er ook erg kostbaar uit. (*hij overhandigt haar het stompje kaars*)

BELCOLORE: Dank je wel voor die gulle gift, broeder Gilberto. Is er nog iets?

MONNIK: (*hij staat wat onwennig te draaien*) Wanneer krijg ik eens iets in de plaats? Met een zoen van jou zou ik al heel tevreden zijn.

BELCOLORE: Maar dat gaat toch niet, mijn man kan elk ogenblik binnenkomen. Als hij ziet dat jij me kust, dan zou hij je doodslaan.

MONNIK: Maar 's morgens gaat hij toch steeds vroeg op pad om zijn waren te verkopen op de markt. Kunnen we niet eens afspreken? En dan moet het niet bij een zoen blijven!

BEDELAAR: Maak dat je wegkomt, wie denk je wel dat ik ben?

MONNIK: Goed, ik zal nu weggaan, maar morgen kom ik weer. Daar kan je van op aan en zorg er maar voor dat je kwade bui over is of ik zorg ervoor dat je later in de hel belandt.

(*de monnik verlaat het huis van Belcolore en gaat af. hij komt de bedelaar weer tegen. dit keer geeft hij hem een fikse duw*)

BEDELAAR: Au, heb jij dan geen respect voorwaar, voor een kreupele, blinde bedelaar? (*de monnik gaat af*)

Broeder Gilberto lijkt mij niet zo goed gezind, het gaat hem blijkbaar niet voor de wind.

Ik weet wel wat hem stoort,

het is Belcolore die hem bekoort.

Hij ligt in zijn bed te woelen

en weet niet hoe zijn lusten te bekoelen. (*even stilte*).

Nu maken we een sprongetje in de tijd

tot de volgende dag, na het ontbijt.

(*Belcolore en Pietro zitten aan tafel. de monnik die zich verborgen heeft, hoort en ziet alles*)

PIETRO: Ik hoop maar dat ik dit keer beter verkoop op de markt, want de laatste tijd gaan de zaken niet schitterend. Als ik vandaag niet al mijn waren verkocht krijg, zal ik onze ezel moeten verkopen...

BELCOLORE: Staan we er werkelijk zo slecht voor?

PIETRO: Ja, lieve. Straks zullen we verder praten. Ik kan nu beter vertrekken, want anders kom ik te laat. Tot straks!

BELCOLORE: Tot straks, en het ga je goed, liefste.